

Lijst van vragen

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de tijdelijke commissie Breed welvaartsbegrip over het parlementair onderzoek Breed welvaartsbegrip (Kamerstuk 34 298, nr. 3).

Voorzitter van de commissie,
Vermeij

Griffier van de commissie,
Kruithof

- Nr. Vraag
- 1 Op welke wijze en waarom ziet u het bruto binnenlands product (bbp) als een robuuste indicator, gezien de beperkingen die u zelf ook schetst in uw rapport?
 - 2 Heeft u ook nagedacht danwel onderzocht of economische groei wel altijd per se goed is?
 - 3 Hoe komt het dat de economische welvaartstheorie zo'n prominente plek in het rapport heeft gekregen, was dit een expliciete keuze?
 - 4 Waarom wordt er in het rapport niet ingegaan op de suggestie die zowel in de Kamer als in de maatschappij al breder leeft om de Macro Economische Verkenningen (MEV) uit te breiden met ecologische en sociale criteria om zo te komen tot een MEV+?
 - 5 U stelt niet voor dat Nederland zich aansluit bij de tien landen die testen uitvoeren op basis van de aanbevelingen van de Conference of European Statisticians (CES), waarom niet?
 - 6 U verwijst in het rapport uitvoerig naar de historie van de ontwikkeling van een breed welvaartsbegrip in andere landen zoals Frankrijk en Duitsland maar besteedt weinig aandacht aan de ontwikkeling van dit debat in Nederland en de rol die ook verschillende organisaties daarin hebben gespeeld, waarom is dat?
 - 7 Hoe beoordeelt u het dat, ondanks alle kritiek op het bruto nationaal product (bnp) die u noemt, het bnp toch de enige indicator blijft die het beleid bepaalt wanneer uw aanbevelingen worden uitgevoerd?
 - 8 Is vergelijkbaarheid de belangrijkste reden om een maatstaf voor brede welvaart te ontwikkelen?
 - 9 Wat is de waarde voor de inwoners van Nederland van een internationale benchmark over brede welvaart?
 - 10 Klopt het dat u het brede welvaartsbegrip naast het bbp plaatst? Met andere woorden: dit zijn beide nuttige, maar andere begrippen die elkaar niet vervangen?
 - 11 Wanneer alle kapitalen worden opgeteld en in een cijfer worden uitgedrukt verdwijnt het zicht op afzonderlijke kapitalen. Wat wordt hier meer bedoeld dan de vanzelfsprekendheid dat een totaal of gemiddelde niets zegt over de afzonderlijke getallen?
 - 12 Klopt het dat in Bhutan wordt gewerkt met het begrip bruto nationaal geluk (bng) en is dit een werkbare indicator? Is er in Bhutan daarnaast nog een bbp of bnp en hoe verhouden bnp en bng zich tot elkaar?
 - 13 Heeft u overwogen het individuele welvaartsniveau te onderzoeken in plaats van de welvaart voor de samenleving als geheel?
 - 14 Hoe komt u tot het begrip brede welvaart?
 - 15 Kunt u een definitie geven van het begrip brede welvaart?
 - 16 Wat is de achtergrond geweest van de tendens dat het bbp de laatste vijftig jaar steeds meer gelijk wordt gesteld met (materiële) welvaart of met vooruitgang?
 - 17 Wat is in Nederland tot op heden gedaan met de CES-aanbevelingen en behoort Nederland tot de landen die op basis van de CES-aanbevelingen tests uitvoeren?
 - 18 In hoeverre heeft u zelf overwogen om een meetinstrument te ontwerpen?
 - 19 U constateert dat er voldoende informatie beschikbaar is, op welke informatie doelt u?
 - 20 In hoeverre zou een Monitor Brede welvaart wel of niet overeenkomen met de rapporten van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)?
 - 21 Waarom beveelt u aan om de brede welvaart bij Verantwoordingsdag te bespreken?

- Nr. Vraag
- 22 Hoe lang duurt het volgens u om op internationaal niveau overeenstemming te bereiken over een breed welvaartsbegrip?
- 23 Op welke wijze kan de Monitor Brede Welvaart worden ingericht zodat er meer nadruk komt te liggen op de lange termijn?
- 24 Waarom stelt u voor een monitor op te stellen en niet één geaggregeerde indicator te creëren (zoals de Human Development Index (HDI) om tegenwicht te bieden aan het bbp?
- 25 Is bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) reeds nagegaan of het CBS bereid en in staat is om jaarlijks een Monitor Brede Welvaart te publiceren?
- 26 Heeft Eurostat al kunnen reageren op dit rapport en gaat Eurostaat ook werken aan een geharmoniseerd breed welvaartsbegrip?
- 27 Klopt het dat u vindt dat de Monitor Breed Welvaartsbegrip besproken zou moeten worden bij het Verantwoordingsdebat, zoals het debat op 26 mei 2016? Is er dan niet juist een risico dat het abstracte onderwerp Brede Welvaart ondersneeuwt in een reeks van andere onderwerpen en zou er niet eerder een separaat jaarlijks breed welvaartsdebat moeten komen?
- 28 Hoeveel landen werken met een breed welvaartsbegrip?
- 29 Tellen boetes en dwangsommen mee in het bbp zoals dat nu bestaat?
- 30 Hoe worden negatieve producten zoals kernafval en negatieve diensten zoals criminaliteit meegenomen in het bbp, zoals dat nu bestaat?
- 31 Hoe worden milieuvervuiling en klimaatopwarming meegenomen in het bbp, zoals dat nu bestaat?
- 32 Vergt de deeleconomie, mantelzorg en vrijwilligerswerk een aanpassing van het bbp of het brede welvaartsbegrip en welke invloed hebben sociale media en robotisering hierop?
- 33 Wat heeft de Franse overheid tot op heden gedaan met de uitkomsten van de commissie-Stiglitz?
- 34 Hoe is de discussie in het Franse parlement verlopen rondom het rapport van de commissie-Stiglitz?
- 35 Heeft het rapport van de commissie-Stiglitz geleid tot beleidswijzigingen in Frankrijk of elders? Zo nee, waarom niet?
- 36 Kijkt u voor het meten van brede welvaart alleen naar objectieve factoren of ook naar subjectieve factoren?
- 37 Wat vindt u van het begrip welzijn en wat is de waarde daarvan?
- 38 Waarom wordt gekozen voor het bbp als indicator voor omvang van de economie en niet voor het bruto nationaal inkomen (bni) als productie zich heeft verplaatst en bepaalde vormen van dienstverlening slecht kwantificeerbare productie hebben?
- 39 Welke sancties kent de verordening op het niet hanteren van het Europees systeem van rekeningen (ESR)?
- 40 Wordt de effectiviteit en betrouwbaarheid van de voor «now-casting» gebruikte methodes getoetst aan de hand van statistiek? Zo ja, wat zijn de uitkomsten hiervan?
- 41 In welke mate is sprake van een evenredig verband tussen de toegenomen afname van economische groei en de toegenomen afname van werkgelegenheid?
- 42 Kunt u aangeven wat u de waarde van het bbp vindt?
- 43 Ziet u de componenten uit de tabel op bladzijde 26 als «trade-offs»? Met andere woorden: leidt een stijging van het één tot een daling of beperking van een ander? Of kan het welvaartsniveau op alle losse componenten stijgen?
- 44 Op welke wijze kan vrijwilligerswerk concreet worden meegenomen bij de berekening van de brede welvaart in Nederland? Heeft u hier een suggestie voor?

- Nr. Vraag
- 45 Heeft u een suggestie via welke indicator het bbp en/of het brede welvaartsbegrip positief, of in ieder geval niet negatief, kan worden beïnvloed in een situatie dat een weduwe met haar huishoudelijke hulp trouwt en hem of haar niet langer uitbetaalt?
- 46 Waarom worden op dit moment in het bbp alleen investeringen meegenomen in financieel en economisch kapitaal?
- 47 Wat is volgens u het beste onafhankelijke criteria of instrument waarmee brede welvaart gemeten kan worden?
- 48 Welke indicator zou er aan bij kunnen dragen dat wanneer de samenleving iets oppakt in plaats van de overheid dit positieve effecten heeft voor de berekening van de brede welvaart?
- 49 Welke pogingen zijn sinds de jaren '60 ondernomen om alternatieve maatstaven te creëren en waarom mislukten deze?
- 50 In hoeverre is het genoemde rapport van het Federaal Planbureau bruikbaar voor de Nederlandse situatie en wordt dit gebruikt door het CBS bij de Monitor Duurzaam Nederland?
- 51 In welke opzichten is de Monitor Duurzaam Nederland niet in overeenstemming met de CES-aanbevelingen?
- 52 De commissie-Stiglitz schrijft heel bewust geen indicatoren voor, ook niet voor de dimensie «Elders». U noemt ontwikkelingshulp als indicator, waarom en wat zegt dit meer over brede welvaart dan andere indicatoren?
- 53 Klopt het dat brede welvaart veel meer is dan alleen het begrip duurzaamheid dat vooral kijkt naar de houdbaarheid van de huidige ontwikkelingen op de lange termijn?
- 54 In welke mate beschikt Nederland al over betrouwbare indices voor de genoemde doelstellingen van de Verenigde Naties (VN)?
- 55 Heeft u ook gekeken naar de internationale benchmark van het World Economic Forum? Zo ja, wat waren daarvan de bevindingen?
- 56 Adviseert u om aspecten als welzijn en geluk ook mee te nemen als indicator van brede welvaart?
- 57 In hoeverre wijkt de periodieke publicatie «De sociale staat van Nederland» af van een gewenste publicatie over het brede welvaartsbegrip?
- 58 Wat publiceert het CBS nu al dat als input kan dienen in een voor de commissie bruikbaar begrip van brede welvaart?
- 59 U stelt dat in het politieke debat verdeling en ongelijkheid van het inkomen een belangrijke rol speelt, hoe zou die ongelijkheid een plaats moeten krijgen in de brede welvaart index en in de better life index?
- 60 Ziet u de elementen uit de better life index op bladzijde 55 als «trade-offs», met andere woorden: leidt een stijging van het één tot een daling of beperking van een ander? Of kan het welvaartsniveau op alle losse elementen stijgen?
- 61 Kunt u aangeven waarom u de better life index zo goed vindt? Is het nodig, en zo ja waarom, om naast de better life index nog een ander instrument te ontwikkelen?
- 62 Hoe hoog staat een land als Denemarken dat voorop loopt in de wereld met groene energie op de ranking van landen van voetafdruk per capita?
- 63 In hoeverre zijn er landen die volop vervuilen terwijl zij tegelijkertijd een veel lagere voetafdruk per capita hebben dan landen die als «groen» worden gezien?
- 64 Bent u zich ervan bewust dat het begrip duurzaamheid zich moeilijk laat opnemen in indicatoren, omdat het vaak maar de vraag is hoe werkelijk duurzaam zaken zijn die oppervlakkig gezien duurzaam lijken?

Nr.	Vraag
65	Denkt u in dat licht dat het überhaupt mogelijk is om tot een zinnige en enigszins genuanceerde maatstaf te komen van de stand op duurzaamheidsgebied per land?
66	Zijn de in het rapport genoemde dashboards voldoende geschikt om te aggregeren tot één indicator voor brede welvaart? Zo nee, wat moet gebeuren om de hierin weergegeven informatie voor dit doel geschikt te maken?
67	Richten de voetafdrukken die op dit moment beschikbaar zijn zich alleen op ecologische onderwerpen en is de voetafdruk daarom slechts een element van een breed welvaartsbegrip?